
CANDIDA VAGINITIS (VAGINALE SCHIMMEL INFECTIE)

Een **candida-infectie van de vagina** (andere namen: vaginale schimmel infectie, vaginale candidiasis) is eigenlijk géén seksueel overdraagbare aandoening (SOA), maar ontstaat doordat er een onschuldige gist (**Candida albicans** genaamd), die in de vagina zit, in aantal gaat toenemen. *Candida albicans* komt als een normale bewoner voor in de mondholte, in de vagina en in de darm, maar groeit daar niet in grote hoeveelheden en veroorzaakt geen klachten. Maar als het evenwicht verstoord raakt kan de gist gaan groeien en wel klachten veroorzaken. Dit gebeurt vooral na een antibiotica kuur. De antibiotica doden bepaalde bacteriën op de huid, in de mondholte en in de vagina waardoor de schimmels de kans krijgen om te gaan groeien. Dit is de reden waarom vrouwen na een antibiotica kuurtje last kunnen hebben van verhoogde vaginale afscheiding.

Behalve na een antibiotica kuur, kan de gist ook gaan groeien na als de weerstand vermindert door gebruik van bepaalde medicijnen zoals prednison of door een ziekte zoals een HIV-infectie. Ook patiënten met suikerziekte zijn bevattelijker voor een schimmelinfectie.

Candida-infectie wordt vaak 'schimmelinfectie' genoemd. Het verschil tussen een schimmel en een gist is dat een schimmel groeit in de vorm van draadjes, en een gist groeit in de vorm van bolletjes. *Candida albicans* kan beide vormen aannemen, onder de microscoop kunnen zowel draden als bolletjes te zien zijn.

CANDIDA IS GEEN SOA

Een candida-infectie wordt niet gerekend tot de seksueel overdraagbare aandoeningen. Het is dan ook niet nodig om partners te gaan waarschuwen of te gaan meebehandelen als er een candida infectie wordt vastgesteld. Mannen kunnen na onbeschermd contact met een vrouw met een candida vaginitis wel tijdelijk last krijgen van roodheid of schilfering van de eikel, veroorzaakt door Candida. Soms ook wat jeuk of branderigheid. Maar deze klachten gaan vanzelf weer over. Eventueel kan men er een paar dagen een antischimmel crème op smeren. Vrouwen lopen geen candida infectie op van sexueel contact, de candida was bij vrouwen immers al aanwezig in de vagina. Bij vrouwen ontstaan de klachten door overgroei van de schimmel door verstoring van het evenwicht in de vagina.

WAT ZIJN DE KLACHTEN BIJ CANDIDA VULVOVAGINITIS ?

Candida vaginitis is niet ernstig en het is gemakkelijk te behandelen. Het kan wel steeds terugkomen. De belangrijkste klacht is verhoogde afscheiding (fluor vaginalis). De afscheiding kan er wit en korrelig uitzien, soms brokkelig, zoals kwark. Andere klachten zijn jeuk, roodheid, irritatie of branderigheid. Plassen en vrijen kunnen pijnlijk zijn. Een candida infectie kan zich ook uitbreiden naar de uitwendige geslachtsdelen of naar de liesplooien. Dit geeft klachten als jeuk, roodheid, schilfering, soms blaasjes of puskopjes. In de liesplooien kunnen smetplekken ontstaan met rode, geïrriteerde en vochtige huid, soms met scheurtjes er in.

HOE WORDT DE DIAGNOSE GESTELD ?

De diagnose wordt meestal gesteld op het klinisch beeld, op hoe het er uitziet. Het is mogelijk om wat afscheiding onder de microscoop te bekijken, dan kan men schimmel draden of gistbolletjes zien.

HOE WORDT CANDIDA VAGINITIS BEHANDELD ?

Voor vrouwen wordt meestal een vaginale tablet voorgeschreven die in de vagina moet worden ingebracht. Er bestaan verschillende varianten van. Een voorbeeld is Canesten (clotrimazol) Gyno-3. Dat zijn 3 vaginale tabletten die op 3 opeenvolgende dagen moet worden ingebracht. Er bestaat ook een sterkere variant van (Canesten Gyno-1) die maar 1 keer hoeft te worden gebruikt. De vaginale tabletten lossen op in de vagina. Er bestaan ook anti-schimmel crèmes die speciaal bedoeld zijn om in de vagina aan te brengen. Bij de crème wordt een applicator (soort spuitje) bijgeleverd.

Als de buitenkant van de vagina ook meedoet (roodheid, schilfering, jeuk) dan wordt tevens een anti-schimmel crème voor uitwendig gebruik voorgeschreven. Dit moet u 1 of 2 keer per dag aanbrengen op en rond de vagina totdat de klachten over zijn. Ook mannen met irritatie van de eikel door Candida kunnen zo'n crème gebruiken. Tijdens de behandeling is het beter om geen seks te hebben. Zo kan het slijmvlies van de vagina (of van de penis) gemakkelijker herstellen.

Producten voor de behandeling van Candida vaginitis:

Vaginale tabletten:

- Canesten gyno 3 (clotrimazol), 3 tabletten voor vaginaal gebruik van 200 mg + applicator. Gedurende 3 dagen een vaginale tablet inbrengen.
- Canesten gyno 1 (clotrimazol), 1 tablet voor vaginaal gebruik van 500 mg + applicator. Eénmalig 1 tablet inbrengen.
- Gyno-Daktarin-3 (miconazol), 4 capsules voor vaginaal gebruik van 400 mg. Gedurende 3 dagen een capsule inbrengen.
- Gyno-Daktarin-1 (miconazol), 1 capsule van 1200 mg. Eénmalig 1 vaginale capsule inbrengen.

Vaginale crèmes (voor in de vagina):

- Canesten gyno 3 (clotrimazol 2%). Crème voor vaginaal gebruik 20 mg/g; 20 g + 3 applicators. Gedurende 3 opeenvolgende dagen een applicatorinhoud ($\pm$ 5 g) inbrengen.
- Canesten gyno 1 (clotrimazol 10%). Crème voor vaginaal gebruik 100 mg/g; 5 g + applicator. Eénmalig 5 g crème inbrengen.
- Canesten gyno (clotrimazol 1%). Crème voor vaginaal gebruik 10 mg/g; 35 g + 6 applicators. Gedurende 6 opeenvolgende dagen een applicatorinhoud ($\pm$ 5 g) inbrengen.
- Gyno-Daktarin (miconazol) crème. Crème voor vaginaal gebruik 20 mg/g; 78 g + 16 applicatoren. Gedurende 2 weken 1 keer per dag een applicatorinhoud inbrengen.

Uitwendige crèmes voor behandelen van de buitenkant van de vagina:

- Loprox (ciclopirox 1%) crème, tube van 30 g. Een of twee keer per dag aanbrengen totdat de klachten over zijn.
 - Daktarin (miconazolnitraat 2% (20 mg/g)) crème. Twee keer per dag aanbrengen totdat de klachten over zijn.
- Deze crème wordt niet vergoed door de verzekering, maar is ook bij de drogist verkrijgbaar zonder recept.

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN ?

De candida is eenvoudig te behandelen, de klachten zullen snel verdwijnen. Maar het kan ook vrij eenvoudig weer terugkomen. Als u na een antibiotica kuur een vaginale schimmel infectie hebt gekregen, dan zal dat de volgende keer na zo'n kuur wel weer gebeuren. U kunt dit voorkomen door na afloop van de kuur direct de anti-schimmelbehandeling toe te passen.

